

og stille den i Modsætningsforhold til den øvrige Del af Befolkningen. Tanken er den, at en vis Kreds af Skatteydere, som begrundet i sin større Indtægt betaler en større Skat end andre, skal have en særlig og særlig sikret Indflydelse paa samtlige Kommunens Anliggender. Men hvorledes realiserer man da denne Tanke? Ja, lige saa mange Arter af kommunale Raad, der findes, lige saa mange Løsninger eller Forsøg paa Løsning af Opgaven findes der ogsaa. Sit kraftigste Udtryk har Teorien fundet i Amtsraadene; der har man den i Renkultur. De almindelige Vælgere ere her fuldstændig udelukkede, og den ene Part af Amtsraadet er valgt af en overmaade eksklusiv Part af Vælgere, en Part, der som bekendt ikke er større end Tallet af Kommuner i Amtsraadskredsen. Jeg har set en Opgørelse for et Amtsraad, hvorefter de 53 selvskrevne Vælgere, som findes i denne Amtsraadskreds, i hvilken Beboernes Antal er 73,000, eje 800 Tdr. Hartkorn, medens det samlede Areal er 13,300 Tdr., og de betale 6 pCt. af den Skat, der udredes til Amtsrepartitionens fonden. Her er der altsaa sikret en Part af Skatteyderne, som kun udrede 6 pCt. af den samlede Skat, en saadan særlig Indflydelse, at de sammen med den kongevalgte Formand udgøre Raadets ene Halvdel, og derved kunne nægte, kunne forhindre ethvert Forslag. Og det er en Indflydelse, der ikke blot omfatter Amtsraadets Anvendelse af de øvrige 94 pCt. af den hele Skat, men som jo ogsaa paa mange Omraader griber dybt ind i Sogneraadens Styrelse og Forvaltning. Naturligvis findes der ogsaa Amtsraad, hvor den højstbeskattede, selvskrevne Del af Vælgerne udreder et maaske væsentlig større Bidrag end 6 pCt. af den hele Skat. Det beror jo saa meget paa de lokale Forhold, om der bor særlig store Ejendomsbesiddere i Kredsen, men paa den anden Side maa det ogsaa erkendes, at af de 53, der her er Tale om, har faktisk Halvdelen + 1, altsaa 27 af en Amtsraadskreds' Beboere, en lille Kreds, som maaske tilsammen udreder 3 pCt. af samtlige Skatter, denne afgørende Særret. Gaa vi til Sogneraadene, er Tallet paa de privilegerede Vælgere vel ikke saa forsvindende lille som over for Amtsraadet, idet Særretten jo er tildelt en Femtedel af Vælgerne. Men saa er til Gengæld denne Femtedel overgivet den udelukkende og ubetingede Afgørelse. Denne Femtedel af Vælgerne vælger Flertallet af Sogneraadsmedlemmerne og har dermed faktisk en-

hver Afgørelse af Kommunens Anliggender i sin Haand. I et Sogn med 500 Vælgere er denne Afgørelse given en Kreds paa 100, inden for hvilken atter et Flertal paa blot 51 kan sikre sig at være eneraadigt i ethvert af Kommunens Anliggender, der er undergivet Sogneraadet. Heldigvis har det praktiske Liv reageret imod denne Bestemmelse; denne Delingslinie har aldrig ret skaaret igennem. De Mænd, som saaledes vare satte i to saa skarpt afgrænsede Dele, hvoraf den ene var tilsikret al Indflydelse og den anden kun en Plads som Mindretal, havde i den daglige Færd den saa meget fælles og ogsaa saa meget fælles i det offentlige Liv, at dette Skel — paa hvis Færd der i øvrigt pegedes og pegedes stærkt, da Loven af 1855 blev vedtagen — heldigvis aldrig er kommet helt og stærkt frem i de fleste Kommuner. I Købstæderne har Femtedelen jo ikke en saadan Magt, som der er tillagt den paa Landet. For det første er det ikke der nok at være $\frac{1}{5}$ af Vælgerne; der kræves yderligere, at denne Femtedel ogsaa skal have udredet $\frac{2}{3}$ af Skatterne, og faktisk medfører dette, at det ikke er $\frac{1}{5}$ af Vælgerne, hvem den privilegerede Valgret er given, men at man kommer ned til $\frac{1}{4}$ eller mere, ja, i de helt smaa Byer kommer man næsten ned til Halvdelen. Og der er tilmed ikke som paa Landet tildelt denne Vælgerklasse Flertallet og dermed Afgørelsen, der er kun tildelt den en Mindretalsstilling, der er tildelt den en Magtfordeling, hvorved den, naar dens Repræsentanter have den kongevalgte Formand paa deres Side, kan forhindre en Beslutning, men den kan intet gennemføre selv. Samtidig er Skatteligningen i Købstæderne lagt i den almindelige Valgrets Haand, thi til Skatteligningskommissionen er det den almindelige Valgret, som vælger den større Del, medens den højstbeskattede Femtedel vælger den mindre Del. Her er altsaa yderligere den Forskel, at medens Skatteligningen paa Landet udelukkende er lagt i Femtedelens Haand, er den i Købstæderne, naar man tager Hensyn til, hvem der kan besætte Flertallets og Mindretallets Pladser, udelukkende lagt i den almindelige Valgrets Haand. Komme vi endelig til København, finde vi her et fjerde Forsøg paa at føre Tanken om en særlig Ret for en Kreds af Skatteydere ud i Praksis. Her er det ikke en lille Kreds, en enkelt blandt Tusinder, saaledes som ved Amtsraadene. Her giver man ikke, som ved disse, en Kreds, som blot betaler 6 pCt. af det hele Skattebeløb, en særlig